

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Planutvalg	

Saksbehandler: Hans Kristian Greiff**Marine Harvest Norway AS - Søknad om dispensasjon for plassering av akvakulturanlegg på Lønngrunnen**

Vedlegg:

- 1 Følgemail
- 2 Søknad om dispensasjon på ny lokalitet Lønngrunnen
- 3 Lønngrunnen - Endret størrelse på anlegget og frafall av dispensasjonssøknad for NFFFA-2-formålet - Bilde i epost
- 4 Kopi av løyve
- 5 Kart
- 6 Kommuneplankart
- 7 Merknad til Marine Harvest Norway AS sin søknad om etablering av akvakulturanlegg på lokalitet Lønngrunn
- 8 Marine Harvest - Merknad til søknad om å etablere nytt havbruksanlegg ved Lønngrunnen i Bjugn kommune
- 9 fnflønngrunnen081117
- 10 Uttalelse oppdrettssøknad Lønngrunnen
- 11 RE: Merknad lokalitet Lønngrunnen
- 12 Bjugn kommune-utvikling av havbruksnæringen-03.10.18
- 13 Marine Harvest - Endring av størrelse og form på anlegg ved Asen fyr/Lønngrunn
- 14 Utsett saken
- 15 Havbruksfri sone - utgave 2
- 16 Kopi av: MOWI Norway AS 959352887 - Søknad om ny lokalitet Lønngrunnen i Bjugn kommune - Vedrørende anmodning om at søknad stilles i bero
- 17 Særutskrift Søknad fra Marine Harvest Norway AS om etablering av anlegg på ny lokalitet Lønngrunnen
- 18 Marine Harvest Norway AS - søknad om dispensasjon fra arealformålet NFFFA-2 for etablering av akvakulturanlegg ved Lønngrunnen i Bjugn kommune
- 19 Særutskrift Marine Harvest Norway AS - Klage på dispensasjon fra arealformålet NFFFA-2 for fortøyning til akvakulturanlegg
- 20 Kommunens vedtak oppheves - søknad om dispensasjon for fortøyning for akvakulturanlegg ved Asen/Vågsøya i Bjugn kommune
- 21 Fråsegn til MOWI AS sin søknad om dispensasjon frå kommuneplan til akvakulturanlegg Lønngrunnen
- 22 Lønngrunnen- til ny vurdering - søknad om dispensasjon fra arealformålet farled - Marine Harvest - Bjugn
- 23 Fylkeskommunens uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - plassering av akvakulturanlegg på Lønngrunnen

Sakens bakgrunn:

På Lønngrunnen, mellom Asenvågsøya og kommunegrense Åfjord, har Marine Harvest Norway AS søkt om å få etablere oppdrettsanlegg for matfisk. Søknad om konsesjon ble i høringsomgangen vurdert av planutvalget i møte 6.12.2017, se vedlegg 17. Planutvalget var positive til søknaden og vedtok følgende:

«Bjugn kommune stiller seg positive til etablering av akvakulturanlegg ved lokalitet Lønngrunnen. Anlegget er i tråd med satsingene beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel og arealdisponeringen i kommuneplanens arealdel. Etter en konkret vurdering av andre interesser i området finner Bjugn kommune at anlegget kan tillates.

Bjugn kommune ber ansvarlige myndigheter om å vurdere konsekvenser for villaks. Forøvrig vises det til saksutredning ovenfor.»

Dispensasjon for anleggets plassering ble gitt av planutvalgets møte 10.04.2018, se vedlegg 18. Vedtaket ble påklaget, og Planutvalget opprettholdt vedtaket i møte 19.06.2018, se vedlegg 19. Dispensasjonsvedtaket ble opphevet av fylkesmannen, og saken ble hjemsendt til kommunen for ny vurdering, se vedlegg 20.

Tiltaket:

Anlegg for fiskeoppdrett. Tiltakshaver har på bakgrunn av tidligere saksbehandling justert anleggets plasseringen og redusert tiltakets størrelse.

Søknaden:

Vi mottok ny søknad om dispensasjon for anlegget 22.01.2019, se vedlegg 1-6.

Juridisk utgangspunkt:Kommuneplanens arealdel (KPA)

Anlegget ønskes plassert delvis på areal som er satt av til arealformålet NFFFA-1 og delvis på areal satt av til arealformålet *farled* i kommuneplanens arealdel.

Det fremkommer av § 11-2 andre ledd i bestemmelser til KPA at i «*Sone NFFFA-1*» kan det tillates akvakultur «*så fremt en konkret vurdering av lovverk og andre interesser og hensyn ikke tilsier at ønsket om akvakulturanlegg må vike.*»

Akvakulturanlegg kan ikke tillates på areal satt av til *farled* uten planendring eller dispensasjon. Dispensasjon er omsøkt.

I retningslinjer til bestemmelse § 11-2 til KPA angis følgende:

«2. Asen. Viltinteresser – sjøfugl, naturvern, friluftinteresse, aktivt fiskeriområde, krabbefelt, gytefelt for torsk, reketråling, tidligere skjellskrapeområde. Havbeite/bunnkultur er tillatt [...] Når tiltak i disse områdene skal vurderes må alle kjente årsaker til vern vurderes. Denne listen er ment som en huskeliste og den er ikke uttømmende.»

Dispensasjon

Ingen har krav på dispensasjon. Om dispensasjon skal gis hører inn under kommunens frie skjønn, forutsatt at vilkårene i plan- og bygningsloven (heretter pbl.) § 19-2 er oppfylt. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak den bestemmelse det søkes dispensasjon fra, eller plan- og bygningslovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt om

dispensasjon gis. Dispensasjon må også ha klart større fordeler enn ulemper etter en samlet vurdering.

Det følger av pbl. § 19-2 tredje ledd at «[v]ed dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, (...) og tilgjengelighet.»

Fiske- og ferdselsforbud

Fiske- og ferdselsforbudet rundt et akvakulturanlegg fremgår av akvakulturdriftsforskriften § 18:

«Det er forbudt å drive fiske nærmere anlegget enn 100 meter og å ferdes nærmere enn 20 meter. Avstanden måles fra en rett linje trukket mellom anleggets faktiske ytterpunkt i overflaten.»

Formålet bak fiske- og ferdselsforbudet går frem av forarbeidene til akvakulturloven. I følge forarbeidene «kan det settes forbud mot ferdsel eller adgang til fiske ved lokaliteten dersom dette er nødvendig for å begrense faren for skade på utstyr som kan medføre rømming».

Hovedformålet med bestemmelsen er således å hindre aktivitet i nærheten av akvakulturanlegg, som kan gjøre skade på merder og/eller fortøyninger og slik utgjøre en rømmingsrisiko.

Plankrav

Av § 2 første ledd i KPA fremkommer plankrav for «alle områder for [...] bruk og vern av sjø [...]». Mindre arbeider kan likevel tillates etter ordinær søknadsbehandling, der tiltakene er i tråd med kommuneplanens arealdel jf. bestemmelsens andre ledd. Av tredje ledd fremkommer det at plankravet ikke gjelder for tiltak unntatt fra søknadsplikt, i henhold retningslinjene omfatter dette blant annet for tiltak der alle sider er vurdert ved konsesjonsbehandling.

Forskrift om konsekvensutredninger

Etablering av anlegg for fiskeoppdrett fordrer noen ganger konsekvensutredning jf. vedlegg II til KU-forskriften. I følge dette vedlegget vurderer *fylkeskommunen* om dette er nødvendig i forbindelse med vurderinger iht til akvakulturloven.

Vurdering:

Nabovarsling

Det er ikke gjennomført nabovarsling i forbindelse med endring av søknad. Dette er ikke vurdert som en mangel ved søknaden, da anlegget som tidligere er nabovarslet var til samme formål og plassert i samme område. Endringen består i en noe redusert størrelse, og det legges til grunn at de som har levert merknad, har samme merknad til anlegget slik det nå er utformet og plassert.

Fylkesmannen i Trøndelag

Fylkesmannen har ingen merknader til tiltaket, se vedlegg 22.

Trøndelag fylkeskommune

Fylkeskommunen har ingen merknader til omsøkte tiltak, se vedlegg 23.

Kystverket

Kystverket har gitt tillatelse til plassering av anlegget i farled, se vedlegg nr. 4 og 21.

Fosen Naturvernforening

Fosen Naturvernforening har levert merknad til søknaden og tiltaket slik dette var omsøkt i 2017, dvs, før anlegget ble noe redusert, se vedlegg 8 og 9. Rådmannen legger til grunn at den merknaden som er levert også må legges til grunn for vurdering av det noe reduserte anlegget.

Det anføres i merknaden, at «*etableringen av et slikt stort anlegg vil få en rekke negative konsekvenser for natur, landskap, fritidsfiske, yrkesfiske, kilnotfiske og for villaks og sjørret. Dette er et av de mest verdifulle områdene på denne kyststrekningen og bør beholdes fritt for oppdrett.*» Til støtte for dette synet anføres det at:

- dette er et kartlagt friluftsområde, og at Lønngrunnen er en av de mest kjente og brukte plasser for fritidsfiske i kommunen
- det er utvalgte naturtyper på Asenvågsøya og Vågsøya, med bl.a. kystlynghei og særlig stor forvaltningsinteresse for havelle og særlig forvaltningsinteresse for ærfugl rundt øyene, spesielt der anlegget blir liggende
- flere yrkesfiskere benytter Lønngrunnen jevnlig og livnærer seg på fiske her
- det er verdifulle tareskoger ved land der anlegget blir liggende

Rådmannen er enig i at dette området er viktig for friluftsliv og fiske, men kan ikke se at dette anlegget i vesentlig grad vil fortrenge disse interessene. Det er ved denne vurdering lagt vekt på at det er god plass til å komme rundt anlegget, og at det er store området rundt disse øyene som fortsatt vil kunne benyttes til friluftsliv og fiske.

Se for øvrig vurdering i forhold til *sårbare* naturtyper, under overskriften naturmangfoldloven.

Forum for Natur og Friluftsliv – Sør-Trøndelag

Forum for Natur og Friluftsliv har levert merknad til søknaden og tiltaket slik dette var omsøkt i 2017 se vedlegg nr. 10, dvs, før anlegget ble noe redusert. Rådmannen legger til grunn at den merknaden som er levert også må legges til grunn for vurdering av det noe reduserte anlegget.

Forum for Natur og Friluftsliv anfører at tiltaket fordrer *konsekvensutredning* (KU).

Til støtte for krav om konsekvensutredning anføres det:

- mistanke om PD ved oppdrettsanlegget Jektholmen
- utfordringer ved lus, og sjørretens dårlige kår som følge av ødelagte gyteområdet og pga av høye lusetall i fjordene hvor arten lever når den ikke er i elva og gyter
- områdets verdi for fiske og friluftsliv
- naturmangfold generelt, og ærfugl, havelle og kystlynghei spesielt.

Rådmannen kan ikke se at behovet for konsekvensutredning for behandling av dispensasjonssøknaden. *Fylkeskommunen* vil vurdere om det i denne saken er nødvendig med konsekvensutredning før de eventuelt gir/avslår søknad om konsesjon.

Knut Hellesvik

Knut Hellesvik anfører at han representerer fritidsfiskere og brukere av området ved Asen fyr, og at de «*protesterer på at det legges en laksefarm i dette området*», rådmannen viser i sin helhet til vedlegg 13-16. Hellesvik har bedt fylkeskommunen stille konsesjonssaken i bero. Fylkeskommunen skriver i brev av 12.03.2019 at konsesjonssøknaden blir behandlet når kommunen eventuelt har gitt dispensasjon.

Disse brevene er ikke merknader i byggesaken som sådan, men fremstår som *protester* fra en lite konkret gruppering som er adressert til fylkeskommunen som konsesjonsmyndighet, og

til kommunens kontrollutvalg, dokumentene vi har mottatt vedlegges likevel til Planutvalgets orientering.

Bjugn Næringsforum

Bjugn Næringsforum har uttrykt støtte for søknaden, rådmannen viser i sin helhet til vedlegg nr. 12.

Naturmangfoldloven § 8-12

Rådmannen har ikke kunnskap om at tareskogen i området er særlig sårbar naturtype, og legger også til grunn av tareskog ved land ikke vil bli negativt påvirket av dette anlegget.

I følge registreringer i *Naturbasen* til Miljødirektoratet er det observert havelle og ærfugl i et område på og ved Asen, dette anlegget ønskes plassert i nordøstlig ytterkant av det registrerte området.

Havelle (eller isand) er ifølge *Naturbasen* en særlig sårbar art. Den norske bestanden er på 6000 -14000 hekkende par, og populasjonen er i tilbakegang. Rådmannen legger til grunn at Havelle er registrert i området vinters tid, men ikke hekker i området, ref. opplysninger om hekkemønster i artsdatabanken.no, der det også fremkommer at arten påvirkes negativt av klimatiske endringer.

Ærfugl er relativt vanlig langs hele norskekysten, hekkebestanden antas å være ca. 174 000, overvåkningsprogrammet indikerer en nedgang på 15-30 % siste 15-årsperiode. Av oppføring i artsdatabanken.no fremkommer det at deler av populasjonen påvirkes av fremmede arter/predatorer.

Oppdrettsanlegg kan både i oppstartfase og driftsfase påvirke fugler negativt, men rådmannen har ikke opplysninger som tilsier at dette begrensede området er spesielt viktig for økosystemets tålegrense, eller viktig for fremtidig overvintring av havelle, for den ærfuglbestand som er i området, eller andre arter eller naturtyper. Rådmannen har ikke *særlig* kompetanse på området, og legger til grunn at dette også er tema som fylkeskommunen skal vurdere ved behandling av konsesjonssøknaden, der det også er naturlig at driftsmetoder/teknikk blir vurdert for å unngå/begrense skade på naturmangfoldet.

Det er forholdsvis store arealer i området som er båndlagt på grunn av hensynssoner knyttet til militær virksomhet, bl.a. vest for Asen. Det følger av KPA-bestemmelse § 12-7 første ledd at «*[i]nnenfor Sone H380_1 (..) kan det ikke etableres permanente anlegg for mennesker og dyr. Aktiviteter innenfor sonen må rette seg etter anvisning fra Forsvaret.*» Da det dermed er restriksjoner for lignende aktivitet innenfor Sone H380_1 kan dette bidra til at samlet påvirkning ikke blir for stor.

Rådmannen legger til grunn at beslutningsgrunnlaget er tilstrekkelig til at søknad om plassering/søknad om dispensasjon kan vurderes, og at naturmangfoldet i området ikke er til hinder for omsøkt plassering.

Plankrav

Realisering av dette anlegget forutsetter konsesjon fra fylkeskommunen. Rådmannen legger til grunn at konsesjonsmyndigheten vil vurdere alle relevante sider ved anleggets plassering, utførelse og bruk. Dette vil eventuelt medføre at anlegget som *tiltak* er *unntatt* søknadsplikt jf. pbl. § 20-6 og dermed også fra plankravet jf. KPA § 2 tredje ledd. Dersom det etter konsesjonsomgangen skulle vise seg at det er gjenstående forhold som ikke er vurdert/ivarettatt av fylkeskommunen, må kommunen vurdere om anlegget er søknadspliktig i henhold til plan-og bygningsloven, og om dette eventuelt medfører plankrav. Rådmannen antar at dette ikke blir aktuelt, da fylkeskommunens konsesjonsbehandling regelmessig er

tilstrekkelig grundig til at vilkåret i pbl. § 20-6 vurderes som oppfylt. Etter en konkret *foreløpig* vurdering av anleggets størrelse og konsekvens finner rådmannen også at det er lite å tjene på å henvise tiltakshaver til planarbeid før plassering av anleggets sørvestlige hjørne (på areal avsatt til NFFFA-1), og at anlegget derfor også eventuelt kan unntas fra plankravet med hjemmel i KPA § 2 andre ledd – men dette er vurderinger som må utstå til konsesjonsbehandlingen er gjennomført.

Dispensasjonsvurdering:

Hensynene bak arealformålet og plan- og bygningslovens formålsbestemmelse

I områder satt av til farled er hensynet bak arealformålet å sikre god fremkommelighet for båter, skip og andre farkoster. Arealformålet vil bli tilsidesatt lokalt der anlegget ligger, og i en sikringssone 20 meter rundt anlegget, men dette området er av forholdsvis beskjeden størrelse, og det er god plass til ferdsel rundt anlegget. En dispensasjon vil ikke medføre en *vesentlig* tilsidesetting av fremkommeligheten. Det er forholdsvis enkelt å få oversikt over mulige ulemper for fremkommeligheten og det er lite å tjene på å henvise tiltakshaver til planarbeid før konsesjonssøknaden behandles. Plan- og bygningslovens formålsparagraf blir ikke vesentlig tilsidesatt om det gis dispensasjon. Ved denne vurderingen er det lagt avgjørende vekt på at Kystverket har gitt tillatelse til plasseringen etter sitt regelverk, se vedlegg 4 og 21.

Fordeler/ulemper

Ulempe ved *dispensasjonen* er primært at ferdsel avskjæres der anlegget ligger og i 20 meter rundt anlegget, og at fiske blir forbudt der anlegget ligger og 100 meter rundt selve anlegget. I tillegg må det påregnes risiko for at anlegget kan få noe negativ innvirkning på miljøet lokalt.

Når sentrale samfunnsinteresser som næringsutvikling og bevaring av eksisterende miljø skal vektes opp mot hverandre, står vi overfor vurderinger som får stor betydning for miljøet (særlig i nærområdene) og for verdiskaping i blå sektor. Miljøvurderinger er komplekse og involverer gjerne forhold som også ligger utenfor kommunen - lokalt, regionalt og nasjonalt. Dette vil mer helhetlig bli vurdert av fylkeskommunen i forbindelse med konsesjonsbehandlingen.

Fordelene ved dispensasjonen er at det blir mulig å plassere et anlegg i dette området, uten å flytte anlegget lenger sør/vest – helt inn i det området som er satt av til NFFFA-2, dette er positivt fordi dette alternativet ville gitt andre og større utfordringer på grunn av topografi og nærhet til Asen. I kommuneplanen uttrykkes det at Bjugn har et betydelig potensiale til å fremstå som en stor oppdrettskommune. Det er ønskelig at det legges til rette for slik aktivitet. Store areal i Bjugn er båndlagt på grunn av hensynssoner som følge av militær virksomhet, og det er rådmannens vurdering at det i realiteten er få områder som er tilgjengelige for ny virksomhet knyttet til akvakultur. For plassering av anlegget i område som i KPA er avsatt til NFFFA-1 har kommunen allerede uttalt at hensynet til andre interesser ikke tilsier at omsøkte plassering må vike, se vedlegg 17 og rådmannen kan ikke se at det er fremkommet opplysninger i saksforberedelsen som medfører at dette **må** vurderes på annen måte på det tilliggende arealformålet farled. Etter en samlet vurdering er fordelene ved å gi en dispensasjon klart større enn ulempene.

Vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, men ingen har krav på dispensasjon. Det er etter dette opp til kommunens frie skjønn om dispensasjon skal gis.

Rådmannens innstilling:

Bjugn kommune gir dispensasjon fra arealformålet farled i kommuneplanens arealdel for plassering av anlegget. Ved vurderingen er det lagt avgjørende vekt på at Kystverket som

særlovsmyndighet ikke ser utfordringer ved plasseringer og har gitt nødvendig tillatelse, det vises for øvrig til vurderingen over.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2, og kommunens delegasjonsreglement.